

**Hromadná intoxikácia mrazeným špenátom,
kontaminovaným tropánovými alkaloidmi.**

Plačková Silvia, Cagáňová Blažena, Otrubová Oľga,
Puchoň Erik, Bátor Igor

Národné toxikologické informačné centrum, KPLaT
Univerzitná nemocnica Bratislava

Úvod

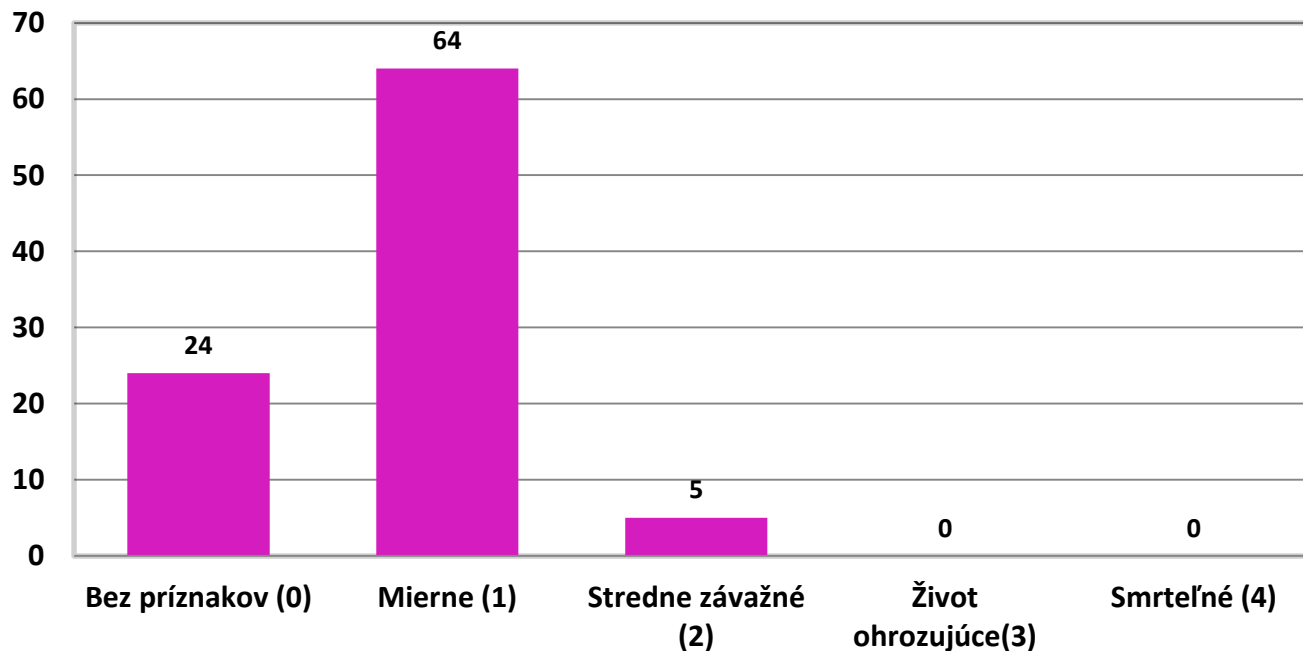
- Národné toxikologické informačné centrum (NTIC) zaznamenalo niekoľko dní pred Veľkou nocou v roku 2021 zvýšený počet toxikologických konzultácií po konzumácii mrazeného špenátu s príznakmi charakteristickými pre intoxikáciu tropánovými alkaloidmi.
- Špenát bol predávaný v obchodných reťazcoch na celom Slovensku. Domnienka - mohol omylom obsahovať listy durmanu obyčajného (*Datura stramonium*).

Závažnosť príznakov

NTIC ohľadom konzumácie mrazeného špenátu konzultovalo **93** ľudí. **69** pacientov malo príznaky intoxikácie, z toho **64** (7 detí) malo mierne príznaky intoxikácie (PSS1) a **5** ľudia stredne závažné (PSS2).

Závažnosť príznakov pri expozícii

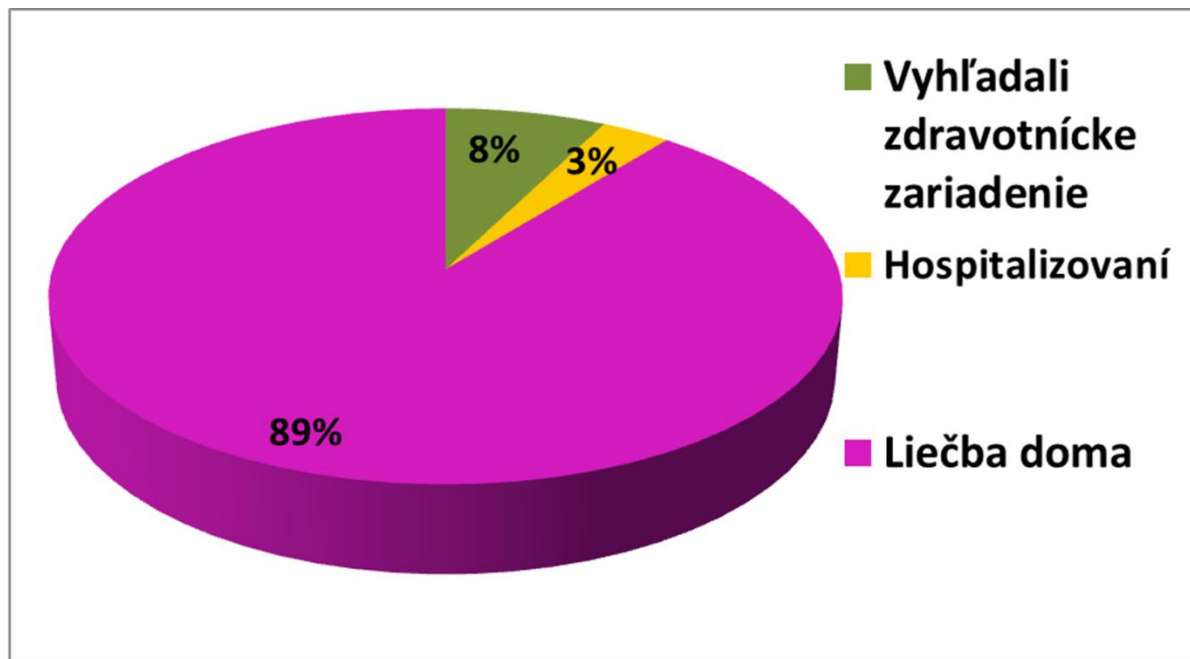
Symptómy

- Do 1 až 2 hodín od požitia sa objavili príznaky, ktoré spontánne odzneli v priebehu 48 hodín
- **Najčastejšie zaznamenané symptómy**
- **Mierny stupeň PSS1: 64**
- **malátnosť, závraty, sucho v ústach, rozmazané videnie, mydriáza**
- **Stredne závažný stupeň PSS2: 5**
- **zmätenosť, halucinácie, dezorientácia**

Keďže bol v tom období **vyhlásený núdzový stav**, ľudia z obavy, že sa nakazia koronavírusom, nechceli ísť do nemocnice.

7 pacientov vyhľadalo zdravotnícke zariadenie.

3 pacienti boli hospitalizovaní. Liečba bola symptomatická, bez podania antidota fyzostigmínu. Ostatní pacienti sa liečili doma.

- Zvýšený počet konzultácií bol zaznamenaný v piatok poobede, keď bol problém informovať obyvateľov prostredníctvom médií.
- NTIC počas víkendu upozorňovalo verejnosť na kontaminovaný špenát prostredníctvom sociálnych sietí a webovej stránky NTIC.
- Až po zverejnení správy v médiách si mnohí ľudia dali do súvislosti svoje ťažkosti s konzumáciou mrazeného špenátu.
- Volali k nám aj tí, ktorí jedli špenát, alebo ho dali jesť svojim deťom a nemali žiadne príznaky.

- Štátna veterinárna a potravinová správa SR zabezpečila v akreditovanom skúšobnom laboratóriu vykonanie analýz vo vzorkách inkriminovaného mrazeného špenátu, ktorý bol stiahnutý z trhu.
- **Analýza potvrdila prítomnosť atropínu a skopolamínu vo vzorkách špenátu.**

Záver

- Durman ako burina rástol spolu so špenátom na poli. Príčinou kontaminácie špenátu durmanom **bola nedostatočná vstupná i výstupná kontrola.**
- Vzhľadom k tomu, že ľudia boli včas informovaní prostredníctvom médií, zabránilo sa ďalšej možnej hromadnej intoxikácii počas veľkonočných sviatkov.

Ďakujem za pozornosť